

ÉLETÜNK

A PÉCH ANTAL Bányaiipari AknászKépző Technikum, A Szabó József Geológiai Szakközépiskola,
A Bányagépészeti és Bányavillamosági Szakközépiskola, Vájar Szakkunaképző Intézet
KISZ Bizottságának Időszakos Kiadványa
(III. évf. 1. szám 1987 december)

A tartalomból:

Emlékezünk ...

-----x-----

A geológia története

-----x-----

Magyarország kőzetöve

-----x-----

Diákszabvány

-----x-----

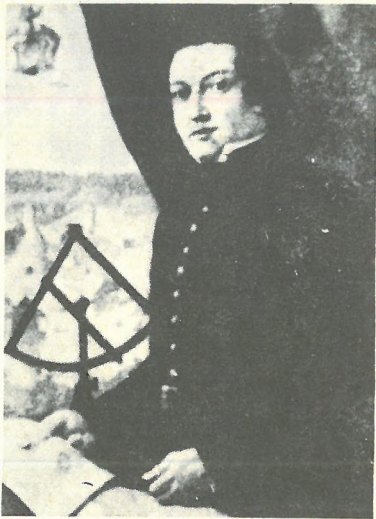
Huszonhat
/ vers /

-----x-----

Egy kis bányaművelésről

-----x-----

Emlékezzünk Mikoviny Sámuelre!

1700-ban született a Nógrád megyei Abelován. A besztercebányai Evangélikus Gimnázium elvégzése után a jévai egyetemen folytatta tanulmányait, ahol kitűnő rajz-készségével és matematikai ismereteivel kiemelkedett társai közül.

Pályáját megyei mérnökként Pozsonyban kezdi, majd 1729-től az udvari kamara mérnöke és építész, egyúttal a hadsereg hadmérnöke és őrnagya, később alezredese.

1735-1750 között a selmeci főkamara grófság bányamérnökségének vezetője.

A bécsi udvari kamara 1735. június 22-i leiratában szabályozta a Selmecbányán felállítandó bányatisztképző iskola működését, amelynek első oktatója a "hét alsó magyarországi szabad királyi bányaváros mérnöke" Mikoviny Sámuel lett.

Mint a tanintézet matematika tanára elméleti matematikával is foglalkozott és 24 tizedes pontossággal állapította meg a π értékét. Tagja volt a Porosz Királyi Tudományos Társaságnak. A magyar tudományos térképészet megalapítója és annak első elméleti képviselője. Elkészíti az ország első szakszerű térképészeti fölvételét, 49 megyei-kerületi térképe ma is ismert.

A selmeci ércelőkészítőművek energiaigényének kielégítésére megtervezte és megépítette a selmeci vízfelfogó rendszert.

Csurgatókemencék építése és az eljárás Magyarországon való meghonosítása, az amalganációs ércelőkészítés hazai elterjesztése, a váltóvízkerék és egy hidraulikus sajtó feltalálása a selmeci és körmöci ércelőkészítőművek teljes rekonstrukciója mind-mind az ő nevéhez fűződnek.

Vízszabályozási, lecsapolási és hadmérnöki munkái is nagyon jelentősek.

Rendkívül szerteágazó mérnöki életműve a hazai felsőszintű oktatás megteremtésének jelképévé vált.

A Vág szabályozási munkáinak irányítása során tüdőgyulladást kapott és 1750. március 23-án meghalt.

×

Köszöntjük végzős tanulóinkat a
szalagavató alkalmából, sok sikert
az érettségire!

Isten veled,

DEZSŐ BÁCSI

Sohasem gondoltam arra, hogy egyszer, mindannyiók nevében, akik szeretünk és akik tiszteltünk, nekem kell eléd állni, hogy búcsut mondjak, mert váratlanul, és megrendítően hirtelen elmentél közülünk.

Három évtized együtt eltöltött munkája után engedd meg nekem, hogy elköszönjek Tőled a Neked mindent jelentő unokák, gyermekeid, feleséged és minden itt lévő családtag, a rokonok, az ismerősök nevében. Töltse ki szívüket a szeretet belenyugvása és emlékezése, olyan szereteté, amellyel Te vonzódtál Hozzájuk. Elköszönök munkatársaid, barátaid és a régi és a mostani tanulóid nevében is.

Mi valamennyien tudjuk, hogy olyan tanár-tól kell megválnunk, aki magán hordozta a legszínesebb tanáregyéység jegyeit. Birtokában volt a magas szintű szakmai műveltségnek, szívét, érzelmeit a mély humanizmus, a tághorizontú általános műveltség szabályozta és mindezeket a mindenki felé pazarlóan szórt szeretet összegezte. Úgy hiszem, neked is érezned kellett, hogy ez a szeretet visszafele is áramlott. Áramlott a Dezső Bácsi felé a tanítványok, a munkatársak a tanártársak részéről, és lelkünkől, amíg emlékezünk, mindig is áramolni fog.

Szeptember 11-én a harmadik óra volt az utolsó, amit megtartottál. Ezzel végükhöz értek irígylésreméltó eleganciával megtartott tanóráid, és a biztos tudás fedezetében a tanulóidat gyönyörködtető módszereid. Elhagytad a tanári munka szépségeit és megszabadultál az igazgatóhelyettesi gyötrelmekről.

...Mert nagyon fogsz hiányozni nekünk, szakadjon el ez a búcsuzó, mint ahogy életed is idő előtt elszakadt.

Hát Isten veled Dezső barátom.

Nyugodj békében !

A GEOLÓGIA TÖRTÉNETE

A geológia fiatal tudomány, de a története régmúlt időkbe nyúlik vissza. E paradoxnak tűnő állítás valóban igaz: a tudományos igényű földtan alig 200 éves múltra tekinthet, de az első megfigyelések egyidősek magával az emberrel.

Az emberi tudat megjelenésével ősről azonnal földtani megfigyeléseket tett: maga a barlang, amiben lakott, földtani objektum. Az első ásványi nyersanyagok, elsősorban a különféle szilíciumdioxid változatok, vulkáni üregek, tűzkövek, a törzsi és kultikus jelek festésére alkalmas anyagok és festékföldek: a kincset érő és hatalmat jelentő kőszó, majd később a jól megmunkálható természé felkutatása, a lelőhelyek megtalálása, ismerete egyszeri tapasztalatokon alapuló, ösztönös földtani ismereteken alapultak. Nem kevésbé volt fontos a vízlelőhelyek "megtalálásának képessége", és bár ezen ma már talán mosolygunk, az egyes földtani jelenségeket, pl. vulkánkitörést, vagy földrengéseket előidéző erők, hatalmak, szellemek, istenek kiengesztelésének, megnyerésének a tudománya sem. Földtani szakkönyvek ugyan nem születtek még, de ezek az információk nemzedékről nemzedékre szállva, szóban öröklődtek évtizedeken keresztül.

A Kárpát-medence ebben az időben az ismert világ nyersanyagban leggazdagabb területe volt. Obszidián, tűzkő, kőszó bőven akadt, jöttek is érte messze földről. És még valamiért: a letkéri kőkori telepen kereskedelmi célból felhalmozott, nyakék készítéshez kifűrt tengeri csigákat és kagylókat találtak, melyeket az őskori gyűjtők a közeli badeni időszak homokból szedgettek össze, példás szépérzékkel.

Az ókorban már 18 ásványi nyersanyagot használtak, ezekért messze földre elmentek, szárazon és vízen egyaránt, és akár csak manapság, vétkes háborukat vívtak. A görögök, akik a gondolkodásban és a pusztán elméleti úton művelhető tudományokban (mathéria) a csúcokra emelkedtek, nem törték a fejüket a föld jelenségeinek értelmezésén. A "historia" is kimerült az egyes népek és vidékek utleírás-szerű feldolgozásában, amelyek nagyrésze amúgy is inkább csak messziről jött idegenek beszámolója alapján készültek. A görög szellem a természeti jelenségek mozgatórugóját az önmaga által a megélt mítoszban találta meg: minden jelenség mögött a megfelelő isten tevékenysége keresendő, ennek befolyásolása lehetetlen, kiismerése képtelenség. A mítosz nyújtotta világképben és természetfelfogásban a jelenségek teljes, szorosan összefonódó egységet alkottak, amit nem bontottak meg az egyes részletek tüzetesebb megvizsgálásának kedvéért. Más a helyzet, ha a földrajzi magasságot, vagy mindössze a föld területét kellett megmérni: ez sikerült precízen, elegánsan és szellemesen. Néhány ókori gondokodó, puritán elméleti úton meglehetősen közel került a materialista világ keletkezési elgondolásokhoz, véleményük azonban nem tapasztalatokon és megfigyeléseken alapult, hanem önkényesen felvetett alaphipotézisekből felépített, logikus gondolatrendszerek, amelyet azonban inkább csak véletlen találatnak tekinthetünk.

A földhözragadtabb gondolkodású rómaiak a természetről, növényekről, állatokról, v. akár egy vulkán kitöréséről a mai fogalmainknak is sokkal jobban megfelelő, szinte tökéletes leírást adtak. A valós földtan az "amatőröknek" jutott: egy heliopoliszi sírból az elhunyt fosszilis tengerisün gyűjteménye is előkerült.

Egyik legfigyelemreméltóbb mítosz talán a babiloniaké. Az agyagtáblákon fennmaradt, több ezer éves genezis határozottan kifejezi a Világ és a Föld fejlődését. Kár, hogy nem az a teremtés történet nyomta rá a bélyegét csaknem 2000 éven át az európai tudományra.

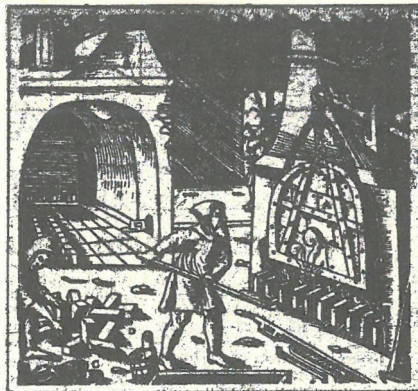
A tudományos földtan valahol ott kezdődött, amikor sikerült megérteni, hogy a földben levő ősmaradványok nem az özönvíz idején pusztultak el.

Ez pedig alig 200 éve történt:

×

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, nagyon boldog és adómentes Újszentendőt kívánunk az ÉLETÜNK minden kedves olvasójának!

A bányászat első rendszerterana

A bányászat és a kohászat sokféle munkáját szerte a világban a középkor óta Agricola sajátos képeiből ismerték meg a szakma művelői és az érdeklődő olvasók. A jellegzetes ábrák Agricola De re metallica című, 1556-ban latin nyelven megjelent művéből származnak. A bányászat és kohászat, meg a két tevékenységgel összefüggő sok egyéb ismeret alapvetően befolyásolta kora bányászatát. Részben mert először adott egységes rendszert a bányászat és kohászat irányítói, végrehajtói számára, másrészt összegezte kora ismereteit, tapasztalatait. Ezzel máig meghatározta a bányászati rendszerterant, amely ugyan részeiben bővült, változott, de alapvető fő folyamataiban változatlanul él.

Georg Agricola /1494-1555/, a középkor neves humanista tudósa az antik kor fellelhető bányászati vonatkozásait /több mint 100 forrást dolgozott fel/ és kora bányászatának minden jelentősebb eseményét, eszközét és eljárását feldolgozta. Könyvének anyagát 18 évig készítette el, és az a könyvnyomtatásnak köszönhetően gyorsan eljutott minden jelentősebb bányavidékre, így például a selmecbányai bányapolgárok könyvtárában is fellelték.

A magyarországi bányászat a kor szintjén igen fejlett volt, akárcsak a feldolgozási folyamatok vagy a pénzverés. Erről Agricola is megemlékezik, mert művében egyaránt szól a magyarországi bányászat kezdeteiről, a körmöcbányai aranytelérekről, meg az ércek osztályozásáról.

A művet több nyelvre is lefordították, magyarra fordítása körül azonban évszázados késedelmet kellett behozni. A századfordulón már kísérlet történt a fordítás kiadására, ez a felvetésnél nem ment tovább. Bár Agricola képei majd mindenüvé eljutottak, a mű szövegét előbb csak részletekben közölte a Bányászati és Kohászati Lapok az 1920-as évek végén. 1954-ben dr. Fallér Jenő, 1975-ben dr. Kassai Ferenc tettek javaslatot a fordítás teljessé tételére, a kiadásra Pantó Dénes készítette tervet. Nagyobb lendületet vett és széles körű szervezőmunka eredményeként dr. Molnár László, a Központi Bányászati Múzeum igazgatója fáradozásával gyorsult meg a fordítás, melyet Becht Rezső, soproni szakember végzett. A magyar kiadás előkészítését, az agricolai életutat és a könyv sorát dokumentáló fejezeteket a soproni Bányászati Múzeum szakemberei készítették. A korhű kiadás a Franklin Nyomda és a Műszaki Kiadó munkáját öregebbíti. A kiadást megvalósító Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület meg a Központi Bányászati Fejlesztési Intézet a bányászahagyományok méltó megőrkítését vállalta az ötezer példány utjára bocsátásával, amely ezekben a hetekben jut el az érdeklődő olvasókhöz.

Agricola szakmai hagyományait, emlékét az európai Agricola Társaság őrzi. A bányászattal, kohászattal összefüggő ismeretek az emberiség történetének, mindennapjainak fontos részei. A magyar szakmai-tudományos könyvkiadás elismerésre méltó teljesítményt, élményt nyújtó könyvet adott a bányászat és kohászat hagyományai iránt érdeklődő magyar olvasók kezébe.

X

AZ **ÉLETÜNK** -ET SZERKESZTETTÉK ÁRMAI BÉLA TANÁR VEZETÉSÉVEL A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG TAGJAI:

Huff László III.A.akn. Timár Zoltán IV.gépész Varga László III.A.geológus
Kercsmár Zsolt IV.A.geológus

F.K.: PERGER ISTVÁN

MAGYARORSZÁG KÖZETÖVE

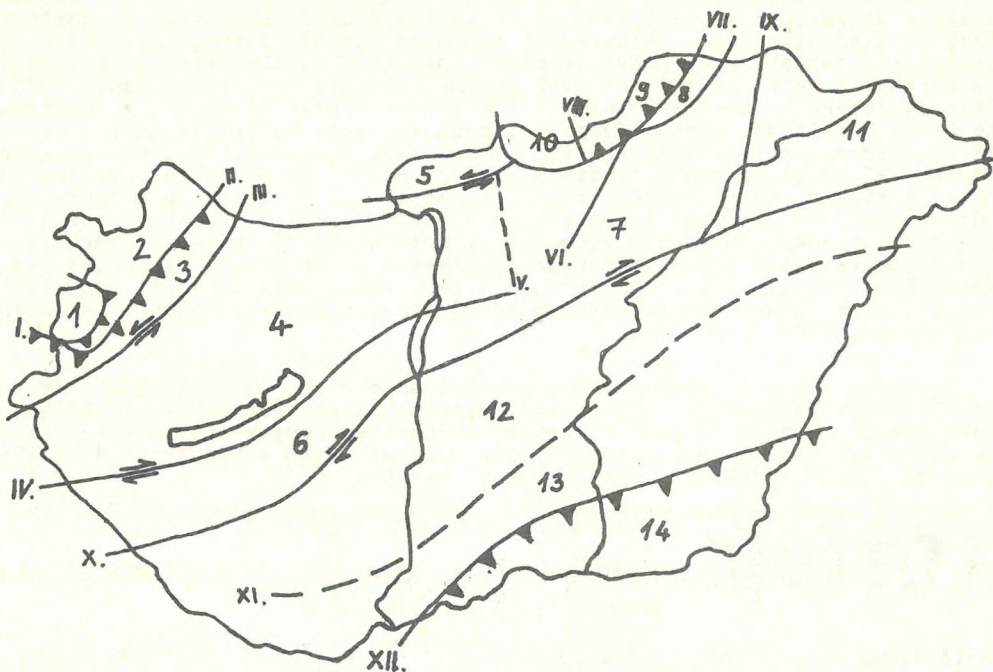
Magyarország litoszférája (kőzetöve) több, ált. ÉK-DNy-i irányú szerkezeti (tektonikai) egységből áll, amelyeket többé-kevésbé ismert törési síkok választanak el egymástól. A mellékelt térkép 1-től 14-ig sorszámozva (arab számok) ábrázolja ezeket az egységeket és az őket elválasztó vonalakat (római számok).

1. Kőszegi egység	8. Rudabányai egység
2. Soproni egység	9. Szilicei egység
3. Rába egység	10. Gömöri egység
4. Bakonyi egység	11. Zempléni egység
5. Vepori egység	12. Mecseki egység
6. Igali egység	13. Villányi egység
7. Bükk-i egység	14. Békési egység

- I. A Soproni egység feltolódási síkja a Kőszegi egységre
II. A Rába egység feltolódási síkja a Soproni egységre.
III. Rába-vonal
IV. Balaton-vonal
V. Nem kellően ismert törés
VI. Darnó-vonal
VII. A Szilicei takaró feltolódási síkja a Rudabányai egységre
VIII. Feltételezett feltolódási sík.
IX. Hernád-vonal
X. Zágráb-Zemplén vonal
XI. Mecsekalja-Szolnok-Ebes-vonal
XII. A Békési takaró feltolódási síkja a Villányi egységre.

A felsorolt tektonikai egységeink a neogén (miocén-pliocén) előtt jöttek létre, mégpedig kisebb-nagyobb távolságra mai helyüktől, ahová az egységeket elválasztó törésvonalak menti, kréta - paleogén során lezajlott elmozdulással kerültek. A Hernád-vonal és az ország legjelentősebb tektonikai vonala, a Zágráb-Zemplén-vonal az, amelyek kora miocén is lehet, ami azt jelenti, hogy itt még a miocénben is zajlottak elmozdulások.

Valószínű feltételezések szerint e vonal két oldalán elhelyezkedő országrészek a Tethys rendszerében eredetileg (a mezozoikumban) - egymáshoz viszonyítva - fordított helyzetben voltak, azaz az északi rész volt délebbre, a déli pedig északabbra, és a Z-Z vonal mentén csúsztak oldalirányú, ill. rotációs mozgással mai helyükre.

HÍREK

	aknász	geológus	b.gépész	vájár	összes (vájárok nélkül)
Év eleji létszám	170	197	71	35	438
Év végi létszám	159	187	69	32	415
Bukottak száma	7	15	12	2	34
Igazolat hiányzás	55,7	55,9	55,5	72,8	55,7
Igazolatlan hiányzás	0,6	1,7	1,3	8,2	1,2
Tanulmányi átlag	3,33	3,23	3,01	2,89	3,24
Magatartási átlag	4,46	4,24	4,04		4,25

A legjobb tanulmányi eredményt - 3,63 - az aknász I/B, a leggyengébbet - 2,80 - a geológus II./B osztály produkálta.

Kitűnő tanulmányi eredményt ért el:

Németh Károly 4.B
Varga László 2.A és
Bosnyák Attila 1.B oszt. tanuló

Jeles eredményt értek el a következő tanulók:

Aknászok		Geológusok	
Horányi Tibor	1. A	Daubner Anita	1. A
Szabó Zsolt	1. A	Balázs Csaba	1. B
Üllei Kovács Pál	1. A	Rónaszéki Péter	3. A
Magyar Tamás	1. B	Kercsmár Zsolt	3. A
Beke Tibor	2. A	Kiss János	3. B
Huff László	2. A	Lantos Zoltán	3. B
Tóth Attila	2. A	Csapó László	4. A
Ders Gyula	2. B	Blaaha Ágnes	4. B
Aladi Zsolt	3. A	Kiss Árpád	4. B

Az érettségi képesítő vizsga eredménye

	Aknász	Geo.IV.A	Geo.IV.B	Geofiz.IV.B	B.gépész	Össz.
A vizsgára jelentkezett	27	23	17	11	21	99
Eredménytelen	3	5	4	1	2	15
Átlag	3,07	3,12	3,22	3,37	2,82	3,08

K I S Z H I R E K

1987. október

09. Mazsola bál az elsősöknek

21. Diáknap

November

18. Diáknap

December

16. ÖEV bucsuztató bál

Január

22. Diákcentrum az Úttörőházban

Február

Farsang (még nincs pontos időpont)

Március

12. Diáktalálkozó geológusoknak

15. Diáknap

Április

21. Diáknap

23. Ásványbörze a Közműv.Házában

Május

13. Diáknap

Junius

Tanévbucsuztató bál. (Még nincs időpont)

Az IKB hetente (ha akadályba nem ütközik) keddi napokon fog ülésezni. (Délután 15,30 -tól a kollégiumban)

DIÁK - BÍRÁK

XI.21.-én a KISZ az "égi hatalmakkal" megbeszélve a jó időt, diáknapot szervezett. (Kötetlen programok, kötelező részvétellel.) Dél előtt fél kilenckor a Bódis-hegyen agyafűrt akadályokat leküzdve törhettünk a cél és persze az ebéd felé. A diáknap tiszteletére az ebéd is fenséges volt. A szokásos kettő helyett négy szem borsót találtam a borsólevesben, és a kenyér sem egy hetes volt, hanem tegnapelőtti. Ugy látszik ez a reformgondolat a világra nem terjedt ki, ami most is inkább egy amorf alumínium tömegnek nézett ki és nem holmi evőalkalmatosságnak.

Déli meditálásunk alatt a kölesz előtt már nagyban folyt a 2. Aknász Nagydíj Rallye verseny, melynek boldog győztese Fehér Géza Warburg, ill. Skoda cégtől kapott autókön 105-ös kategóriában. És elérkezett a várva várt pillanat a vetélkedő. Szellemi próbatétel a fizikai után. Akik mindezt kibírták, azok itt garantáltan elfáradtak, s akik győztek:

Ham And Egs brigád
Árki Tibor (Bubu-Mazsola)
Daróczy Zoltán (Totya-Mazsola)
Bazsó Anita (Persze Ferike-mazsola)
Németh György (Totya keresztpapókája)
Becze István (Persze Ferike keresztpapókája)
Hunyaddobrai Ákos (Bubu keresztpapókája)

Ezután természetesen disco, és fények és tánc (meg zaj) és zene, zene, zene

zene?
(.....)

„DOLGOZZANAK AZ ELSŐSÖK!”

Az idei szüretre rányomja bélyegét az elmúlt kemény tél. A termés jó ha a felét eléri a szokásosnak. Egyben azonban hasonlít a tavalyira, vagy az az előttire. Most is elmaradhatatlan része a diákmunka. Bár jóval kevesebb iskola vesz részt benne, mint általában, mégsem volt nehéz szüretelő tanulókat találni.

Hamisítatlan - ködös, hűvös - őszi reggelen indulunk utnak, hogy a Komáromi Mezőgazdasági Kombinát szőlőpusztai területében felkeressük az ott dolgozó komáromi és tatabányai középiskolásokat.

Az önelszámoló egység központjában didergő fiatalasszonnyal találkozunk, aki az utat figyel.

Az egyik busz még nem érkezett meg - magyarázza -, arra várok. Elvileg 8-kor kezdődik a munka, de a diákokat szállító buszok általában késnek. A várakozást igyekszünk hasznosan tölteni, s megtudni néhány dolgot a diákszüret "kulisszatitkairól."

-- Négyezer iskolás dolgozik jelenleg nálunk, s 144 hektár csememeszőlő vár betakarításra.

Három hétig tart a szüret, s minden héten

más-más középiskolák jönnek. Most éppen a Tatabányai Geológiai Szakközép és a Komáromi Gép- és Gyorsíró Iskola a soros. Nem rossz társaság, meg vagyunk velük elégedve. Rendszeresen dolgoznak, már amennyire azt iskolásoktól megszokhattuk.

A beszélgetést itt félbe kell szakítanunk, mivel befut a várva-várt autóbusz, így mi is kocsiba szállunk és elindulunk a szőlőbe. Nem nehéz megtalálni a diákokat, csak a zaj után kell menni. A geológustanulók kisebb nagyobb csoportokban beszélgetnek, úcsörögnek, néhányan azonban már dolgoznak. Lassan kilenc óra, de a köd még nem szállt fel, kellemetlenül hűvös van. Erre hivatkoznak a lazálók is, mikor közelükbe értünk.

- Lefagy a kezem, nem lehet így dolgozni! Többen arra várnak, hárha nem jut nekik vödör. Nincs szerencsénk, mert van elegendő.

A legvidámabb, lehangosabb társaság a 4/a osztály. Csak úgy árad belőlük a szó.

- Kevés a pénz, hideg van, ragacsos a kezem, köd van, stb. Az egyik fiú megjegyzi: - Majd akkor dolgozom, ha kisüt a Nap!

Amikor az átlagteljesítmény iránt érdeklődünk, egy igazán életrevalónak látszó leány egyből rávágja:

- Jó esetben husz vödörrel szedünk, a "pedálok" harminccal, még "pedálabbak" akár negyvennel is. Különben meg dolgozzanak az elsősök mi is többet szedtünk, amikor még olyan "fiatalok" voltunk. A többiek helyeslően bólogatnak és elmondják egymás szavába vágva, hogy egy vödörért 3 forintot kapnak, ezért nem éri meg hajtani. Egy hét alatt, jó ha 350 forint összejön.

Aztán beavatnak a munkamorál legmélyebb titkaiba is.

- Nálunk évfolyamonként tíz vödörrel esik a napi átlagteljesítmény. Mikor mi voltunk elsősök, megszedtük a napi 50-et is.

De legbüszkébbek arra a negatív csucsra, amit szintén a 4/a tart.

- Tavaly az egyik fiú - meséli - összesen három vödörrel szedett egy hét alatt.

- Abból is kettőt osaltak! - kiált közbe valaki -, a harmadikat pedig a tanár nő segítségével szedte. A tettes nem

fed fel kilétét, így mi sem tudhatjuk meg, kire olyan büszke az osztály. Nem akármilyen "fej" lehet, mert a többiek a legnagyobb elragadtatással beszélnek róla.

- Minek tekintitek a szüretet: munkának vagy egy jó bulinak?
- Inkább jó bulinak - harsogják kórusban. Jobb lenne, ha társadalmi munkának neveznék - mondja valaki -, mert ennyi pénzért akár az is lehetne.
- Csak az a baj, hogy korán kell kelni, s később érünk haza, mint a suliból.
- Mennyi lenne az a pénz, amiért szívesen dolgoznátok egy héttig?
- Legalább egy ezres - vágja rá egy jókötésű srác. Az tulzás - hurrogják le a többiek. 500 - 600 forint is jó lenne - döntik el végül a vitát.

Az osztályfőnöknő, aki végig jelen volt a beszélgetésnél, később még hozzáteszi.

- Nem lelkesítő ez az összeg a mai gyerekek számára. Vannak itt hegemászó fiúk, akik hétvégeken toronyházak ablakainak pucolásával a napi 1000 forintot is megkeresik. Mások 600 - 700 -ért elmennek kőműves mellé segédmunkásnak szombat-vasárnapra. Ezek után persze, hogy kevés az a 350 - 400 forint, amit itt egyheti munkával lehet keresni.

Pár száz méterrel arrébb a komáromi gyors- és gépiróiskola növendékeit találjuk. Érkezésünkkor éppen tízórai szünetet tartanak, de egy szőlővel pupozott pótkocsi a bizonyíték rá, hogy eddig dolgoztak. Végre felszállt a köd, kisütött a nap, így a lányok is sokkal vidámabban.

- Elvagyunk, mint a befőtt - mondja egy vidám, ifjú hölgy, a 2/b osztályból.
  - Jól szórakozunk, csak reggel hideg van - egészítik ki a többiek.
  - Mennyi szőlőt szedtek naponta?
  - Harminc vödörrel átlagban. Ennyi mindenkinek megvan az osztályból.
  - Szerettek szüretelni?
  - Az azért tulzás, de egyszer ki lehet birni. - Különbözik meg az a véleményem - jegyzi meg valaki, szedje az a szőlőt, aki bort akar inni, nem igaz? Én még életemben egy kortyot sem ittam, akkor meg minek szedjem!
  - Persze jobb ide járni, mint suliba - mondják többen is egyszerre. - Itt jobban lehet lazítani. Különbözik is tiszta összkomfortos itt minden, WC, víz, tea - sőt szőlő is van. A véleményünk pedig az, hogy dolgozzanak az elsősök!
- Mivel a szünet letelik, elbucosuzunk az igazán vidám lányoktól, s váltunk még néhány szót a gazdaság két állandó dolgozójával is, akik a gyerekeket irányítják.
- Egész rendszeresen dolgoznak, nem kell mindent elhinni, amit mondanak. Igaz, hogy kissé szófogatlanok, de azért jól kijövünk velük. Ha sok szőlő elhagynak, visszaküldjük őket a sorba és addig nem mehetnek tovább, amíg le nem szednek minden fürtöt.

Átvettük a Komárom megyei Dolgozók Lapja ezévi okt. 14-i számából, írója Szóts István

×

A legtöbbet szedők: Hagymási Zsolt 186 vödör, Matúz János 177 vödör, Szigeti Csilla, Mancza Erika, Nagy Katalin, Bázsó Lajos 135 vödörrel szedtek.

.....és mindezt ki hiszi el?

A legkevesebbet szedők: Martha Zoltán 29 vödör, Takács Tünde, Bóna Tibor, Mező Erbus, Fehér Béla, Szücs Tamás. Gátvölgyi Balázs 30 vödörrel szedtek.

.....és mindezt, hogy bírták erővel?

DIÁKPARLAMENT

Iskolánkban négyévenként kerül megrendezésre a diákpárlament. Az idén november 18-án tartották városi és megyei vendégek jelenlétével.

Jelen voltak: a KISZ városi és megyei, az ÁISH megyei munkatársai, valamint iskolánk vezetősége és 81 fő a diákság képviselőjében.

A parlamenti lefolyása:

Először Lobenwein László igazgatóhelyettes tartott beszámolót az előző parlamenten felmerült problémákról és azok megoldásáról. A beszámoló után felolvasta az 1988-1990 közötti időszakra tervezett ifjúságpolitikai programot. Ebben az ifjúság élet- és munkakörülményeiről, a művelődési, sport és szórakozási lehetőségekről, a termelőmunkában való részvételéről és szakmai képzéséről esett szó.

A program csak a lehetőségeket ismerteti, ezekkel a lehetőségekkel nekünk kell élni, és ez már a mi felelősségünk.

A beszámolót a küldöttek felszólalásai követték. Elsőrendű kérdés volt -melyet legtöbbször felvetettek- az étkészlet minősége.

Mráz Attila a kollégium előtti keresztesződés megvilágítását javasolta.

Mekota György aknász tanuló szeretné, ha újra lenne büfé, és ha a kollégiumi koszt több és változatosabb lenne. Aknász tanulóink szeretnék havi hat műszakkal többet dolgozni. Felvetődött az is, hogy a geológusok nem tisztelik az aknászokat és a tanárokat. Ebből a kijelentésből heves vita keletkezett, a geológusok védelmét Béres Zsolt képviselte. Kevesellték a tanulók rendezvényeken való aktivitását. Néhány vád érte az iskolaujságot aknász részről, miszerint kis terjedelmű, ritkán jelenik meg, és kevés témát érint.

Szintén aknász tanulók panaszolták, hogyha nyolc órájuk van, akkor nem tudnak ebédelni.

A hozzászólások után Perger István igazgató ur válasza következtek: Az evőeszközök ügyében megpróbál intézkedni, de az a gond, hogy az eszközök eltűnnek. Az étrend változtatására nincs sok lehetőség az anyagi normák miatt.

A közvilágítás ügyében levelet küldenek a városi tanácshoz. Az iskola ujságját nem feltétlenül bővíteni kell, hanem a minőségét javítani.

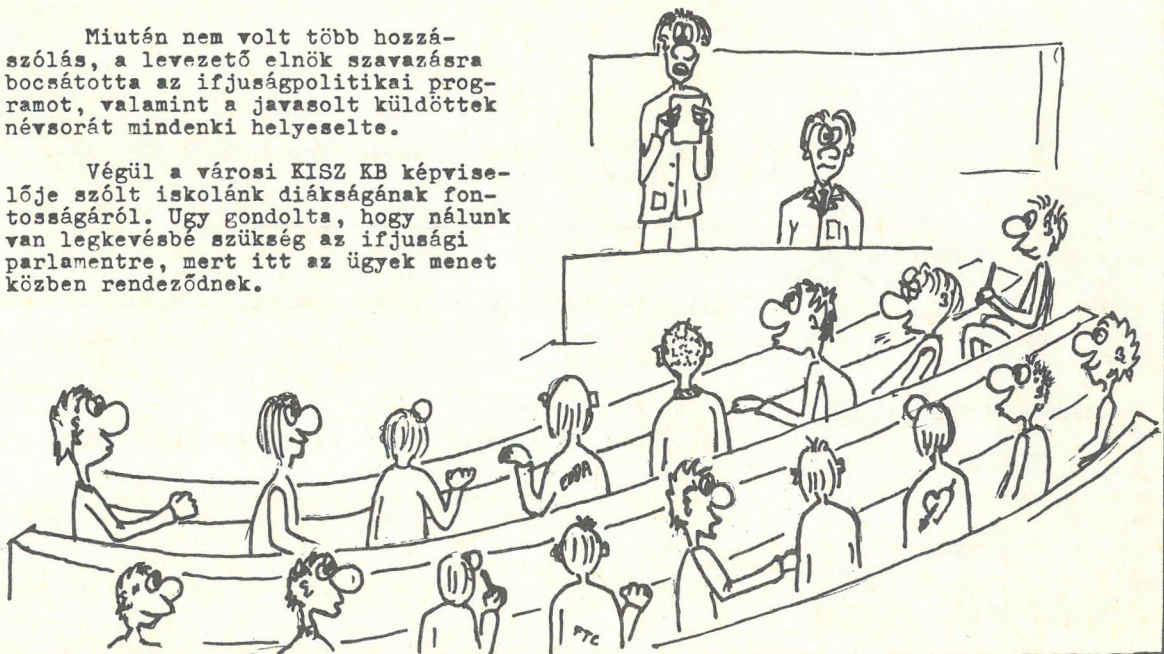
Az aknász tanulók, akiknek nyolc órája van, menjenek a hatodik óra után ebédelni.

Szabó Zsolt felvetette, hogy a hatodik óra után kevés az idő az ebédre, majd kijelentette, hogy elégedetlen a válaszokkal. Hozzátette, hogy az ujságba kerülő cikkek ügyében ne egyedül Árnai tanár ur döntsön.

Fodor Ágnes tanárnő felszólalt a tanár ur védelmében, miszerint az ujsághoz olyan cikkek érkeznek, amelyek nem ütnek meg a minimális szintet sem.

Miután nem volt több hozzászólás, a levezető elnök szavazásra bocsátotta az ifjúságpolitikai programot, valamint a javasolt küldöttek névsorát mindenki helyeselte.

Végül a városi KISZ KB képviselője szólt iskolánk diákságának fontosságáról. Ugy gondolta, hogy nálunk van legkevésbé szükség az ifjúsági parlamentre, mert itt az ügyek menet közben rendeződnek.

Huszonhat

(1978 február, Udorzó)

Távoli dörgő, tompa moraj,
a sirok megroppannak.
Társaink jönnek - mondják
a fejfák, s összeborulnak.

Az aknarács vasán fel,
száll a fátyol - égnek
Huszonhat! lángnak fényébe,
szén füstjébe zárt vérző lélek.

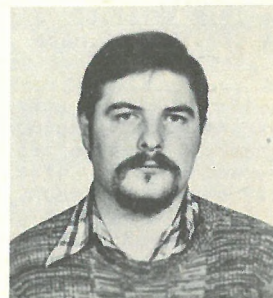
Távoli tompa - s a város
felkapja fejét - a moraj
ezrek szívét szaggató
egyetlen sokszavu jaj.

Sujtólég tüzpokla csendbe vész.
A halált hozó percek véget értek.
Huszonhat társatok hazatértét,
siratjátok, Ti túlélteitek!

Fehér könnyeivel gyászol
estére érve az ég,
siratja Huszonhat, Istenhez
megtért bányász gyermekét.

S csikorgó fagyok havas delén
Huszonhat fekete koporsó, s
barázdákat éget, váj a jégbe
bánatkönnyeink cseppjeiből a só.

Katona József
II.b. aknász

Katonalevél

S z i a É L E T Ü N K !

Bizony sok idő telt el egy májusi nap óta, mikor utoljára irtam Neked. Azóta önhibámon kívül távol maradtam oldalaidtól, meg voltam győződve, hogy utolsó fellépésem is véget ért.

Megírtam a négy év dolgozatait, leérettségiztem, aztán elszakítottak minket egymástól. A koncert után vagyunk.

Ha elváltunk is gondolom érdeklődsz, hogy mi történt Velünk a nagyvilág számos támaszpontján, mecseki turákban, földalatti alvilágban és külszíni fejtéseken. Tudod 87-ben elhullt a mi nagy generációnk. A volt IV.A-t erejének teljében érte a halál. Még az érettségi bankett éjszakáján elbeszélgettünk fenn a Turulnál a lábunknál elterülő nyugi városról, s másnap más hegyek-völgyek között zakatolt vonatunk. Bár az osztály létszáma teljes volt mind létszámfelettiek lettünk, nem hiányzott közülünk seni, csak az iskola és vele is egyre kevesebb lett a közös kapocs.

Elment a nyár, egészen augusztusig, kik dolgozni kezdtek, vannak akik egyetemistáknak hívták magukat és létezett egy vadon, ahová egy részünk hivatalosan tartozott: A katonaság.

Másabb lett az élet, sok minden változott és nagyon hiányzott egy iskola, egy társaság, egy cél. Minden hiányzott, sokat voltunk egyedül, csak ugy magunk.

Megvagyunk.

Persze, az vigasztalhat, hogy semmi sem tart örökké, de a jelen soha nem erre mutat. Hosszu a hátralévő nappal és éjszaka, az a 27 millió másodperc, még sokáig leszünk egy zalai domb szegletébe bezárva.

Pedig mi mindig a szabadságot hangoztattuk. Így ismer minket a Bakony, Mátra, Bükk, így ismerjük egymást is és most hol van egy hegyi tura és hol vannak a hegyi emberek? Be vagyunk zárva és ki kell bírunk. Az őrséget, az időt, a katonaságot.

Nem katona dolog.

Tudod, azért ez az egész olyan, hogy az idősebb generáció akkor néz rád, mint igazán érettre, ha túl vagy a katonaságon.

Morbid egy dolog ez az "érettségi".

Fel kell nőnünk, ezért van katonaság, ezért van legénybúcsu, ezért van, hogy asztalalatti bevonuló sorállomány.

Bátran menjünk katonának!

És lón takarítás, lépegetés egyről a kettőre, egy-kettő, menetgyakorlatok, ordítások, káosz és hangzavar.

Hát most így éldegélünk Kedves "Életünk" és hiányzik iskolád.

Helyére pótiskolákat nevezünk ki, ki a sarokba húzódva tanul, vagy ábrándozik, szakkörökre jár, hogy nőjön relitenergiánk, a csúcstól álmodjuk.

Szóval nem feledünk, bár nincs kiírva a laktanyára piros festéssel, hogy G E O , é l s z v e l ü n k
Örökön, örökké!

Ámen.

Lenti, 1987. október 11.

Csapó László

Horváth Csaba
honvédek

REJTVÉNY

A rejtvény fősora egy bizonyos biztatást tartalmaz, ami jelmondatnak is megfelelhet. Ezt a jelmondatot kell beküldeni az iskola címére (Tatabánya Széchenyi u. 20.)

A rejtvényt helyesen megfejtők között 3 db -egyenként 50,- Ft-os könyvutalványt sorolunk ki. Beküldési határidő: 1988.II.1. Sok szerencsét !

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
21.		V		D					22.		A	G	O	S		K				
23.		T			25.	N		26.	27.	Z		Z	28.	29.	30.	R	U	31.	B	
32.		R				33.		34.	35.	K	O	36.		37.	38.	A	L	L	A	H
39.		A	40.	41.	42.	Z	A	43.	A	N	S	44.	45.	46.		A	47.	48.		
49.		50.							G		E	R		52.		53.				
54.		54.							55.	56.		57.		N	A	59.		60.		N
61.	62.				63.	64.	65.				66.		67.	68.	E					
		69.	70.	71.	72.	73.	74.						75.	76.	77.	78.				
79.	80.					81.		82.	83.		84.	85.	86.		F	C	87.		V	
88.			89.	90.	R	A	91.	92.		93.	94.				C	L				
95.								96.					97.		K		98.			
99.	100.	101.			102.		103.	104.				105.		106.		107.				
108.			109.		110.	111.	A	S	Z	A	L	A	S	113.	E	114.		S		
115.					116.	117.	A				118.	119.			120.	E	S	121.		
122.	A	123.				E	N				E	S			R	S	E			

VIZSZINTES: 1.USA állam. 19.Lásd 21.Lelemény ismeretlen szóval. 22.Napilapárusok szervezett tevékenysége! 23.Páratlan segítség! 25.Cinszél! 26.Aljnövényzet. 30.Boltban adják! 31.Török segédnév (IBN) 32.Erdélyi város Brassó m-ben. 34.Ültönyfelső. 36.A meccset néző jutalma. 38.Mohamedán isten. 39.Kevert varjúbeszéd. 40.....Triznyák (Mirr Murr) 43. Bór, oxigén, kén, nátriumfordítva. 46.Fiatal házask álma! 48.Pálya-udvar. 49.A jelmondat első része. A folytatás a függ. 11.sz. sorban. 52.Cső! 53.Fordított sillbak. 54.Elvonom a figyelmét.56.Kiejtett ellenállás mértéke. 57.Repedés (jég) 60.Pánszél! 61.Kártyaszín. 63.Somogyi község 68.Játék-pengetés! 69. Bács-Kiskun m-i község. 74.Jaj a legyőzötteknek! (Titus Livius) 76.Ezt teszi a kicsi gyerek, ha már nem gyerek. 79.Katé! 80.NaCl-etekre! 83./BASIC) 84. Kanadai kikötőváros 87.Üres MÁV! 88.Kevert AFIT. 90.Menyasszony. 91.Vadászó eszköz. 92. Ékezetes oroszlánnev. 94.A Kis Sárkány. 95.Os-torfajta. 96.Repül. 97.Kis domb. 98.Előjel fv. (BASIC) 99.Folyónk. 102.Német Szabvány! 104.Esgéeté! 105.Tele-... ,telefon információ. 107.Baranyai falu. 108.Ultrarövidhullám. 109.Bec.női név. 111.Gyümölcsöt kiszáritó művelet. 113.G! 114.Művészi formában megírt tanulmány. 115.Sekszpíri! 119.Amit már nem lehet hasznosítani. 122. Az ABC utolsó és első betűje. 123.Schaw dráma.

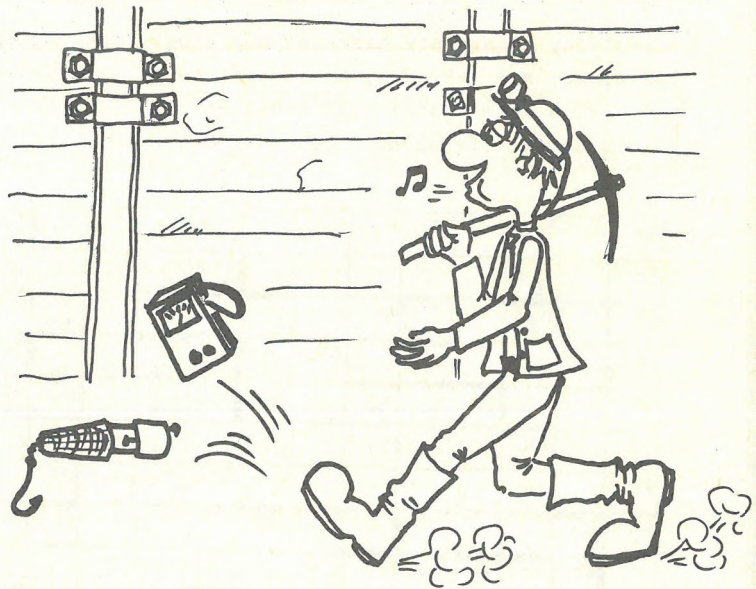
Fehér Péter
4. a.Geo.

FÜGGŐLEGES: 1.Gondozott parkban található szűrés növény. (2 szó) 2.Dühitő. 3. Samuel Vernon 4.Mi! 5. Radon. 6.Régi Őrmérték. 7. Őn. 8. Állóvíz. 9.Oxigén, urán 10. Páratlanul fejezi! 11. A vízsz. 49. sz. sor folytatása. 12. Bababeszéd.13. Logaritmus. 14. Fordított függ.9. 15. Csonka Misa! 16. Fabódé. 17. "M"-el Tépő. 18.Acél népiesen. 19. Aki gágog. 2. 20. Puskin színmű. 24. Trombita hang. 26. Pusztai szomjoltó. 27. Illat. 28. Agé! 29.Bec.vízz.36. 33. Fejér m-i község. 35.Családi rémálom! 37.Lantán. 40.ORAF-41.Rénium, vanádium, fluor. 42. Visszahak! 44.Szeglőszerv. 45.Bejegyzett. 47. Ruhát készít. 48.Kis ... (Frank király volt) 50. ...Lajos (színez v.) 51.The... (vége) 55.Távirati kő.58.ÁE. 59.Stroncium 62.Farmermárka. 64.Ampervolt.65.Trójai királyfi 66.Kevert cén! 67.Nőni egyn.70. Karbonsav glicerinnel alkotott észtere. 71.NaCl. 72.Keresztül. 73.Török Biblia. 75.Szilícium, urán, szén. 76.FFCK 77. 2 "EA"! 78.Római 60 és 50. 81.Felvidéki város.82.Régi jelentése:felnyit. 85....Abe-ba. 86.Program indítása nyomtatón /HT-BAS/ 87.Elvág /pl.kenyeret/ 89.Természet-tudomány. 90.Néveslős jegyzekelő utasnyel-ven. 93.Tüzet csökkenté. 98.Vízínövény. 100.Állatkabát. 101.Nobel díjas író.(1925) 103.Kettős betű.104. Andszin .... 106. Egykettede.107.Négyes! 110.Kevert uram (angol) 112.Névelős szolm.hang. 113.C=16-os INKEY. 116.Pepefél! 117.Fordított tiltószó! 118.IE. 119.Fluor, kén. 120.R! 121.Nem föl!

EGY KIS BÁNYAMŰVELESTAN

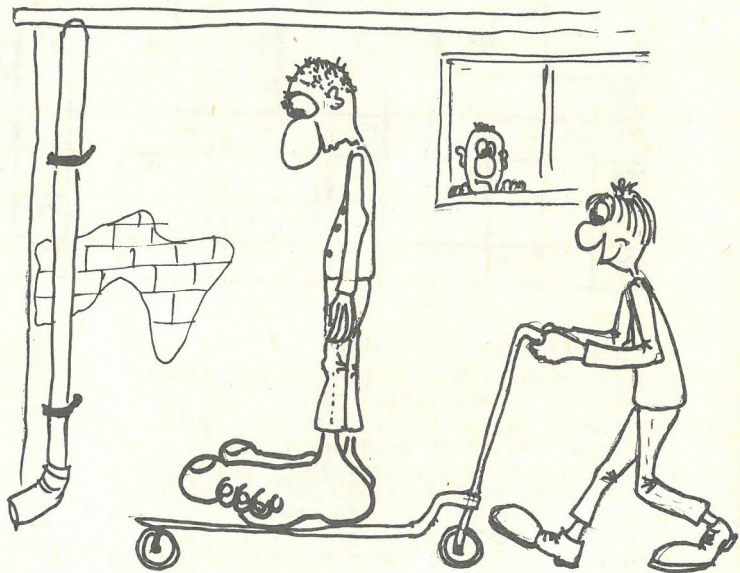
MŰSZER VISELÉSE

A műszert bőrtokban, vállhevederen nyakba akasztva kell hordani úgy, hogy a műszer a mellkason feküdjék és a kéziszivattyú gumilabdája bal kéz felől helyezkedjen el.

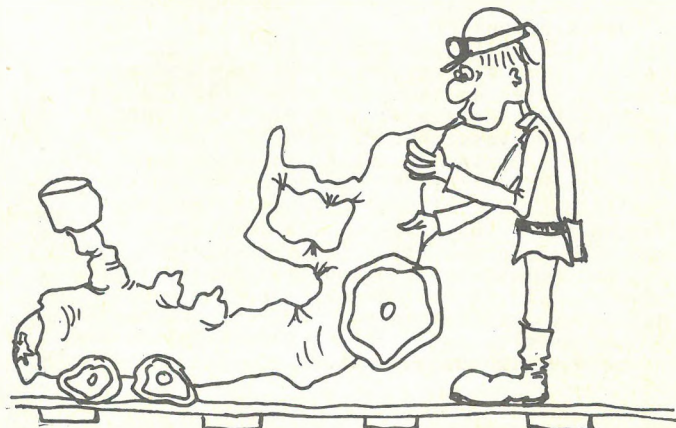
TALPDOZZADÁS

Ha az oldalkőzet szilárdabb, mint a feküregteg, akkor a teljes főtényomás a feküregteget terheli. A talp a terhelés elől kitérve, benyomul a vágatba.

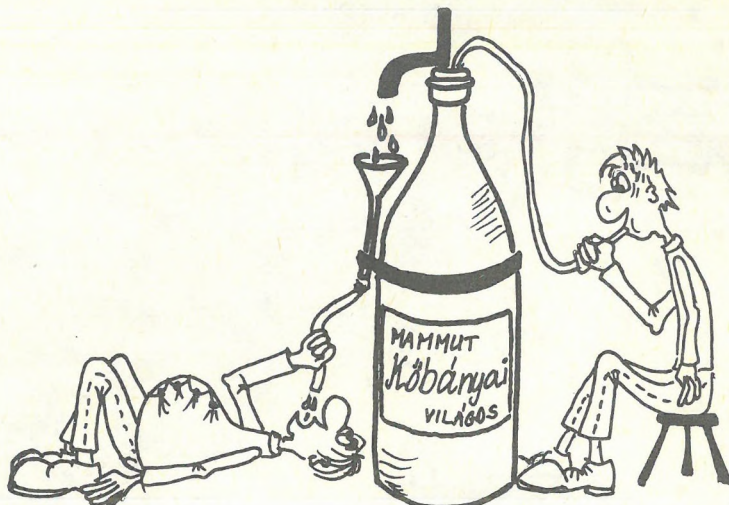
SŰRÍTETT LEVEGŐS MOZDONY

Meghajtása a mozdonyra szerelt, palackban tárolt sűrített levegővel történik. (200 bar). A palackok töltése az aknáknál és a vágatokban elhelyezett töltőállomáson történik.

MAMMUTSZIVATTYÚ

A működés lényege: egy speciálisan kiképzett fúvóka-rendszeren keresztül levegőt nyomunk a folyadékba, és az így keletkezett könnyebb fajsúlyú folyadék a külszínre emelkedik.

BÁNYADORONG

Félhengeres kivitelben készül, bélelésre használják.

Méretei: a hengeres dorong átmérője 6... 10 cm, hosszúsága 60.... 150 cm.

KÉPLÉKENY BETON

6,5 ... 8 % vizet tartalmaz, csak kevés dőngölés engedhető meg az un. cementtej megjelenéséig.

